

Rijswijk schakelt over. Praat u mee?

Rapportage online peiling week 53 2020 t/m week 5 2021
Gemeente Rijswijk, februari 2021

Inleiding

Heel Nederland is in 2050 klimaatneutraal. Dit betekent onder andere dat we over dertig jaar alleen in plaats van aardgas alternatieve energiebronnen gebruiken. Het proces om daar te komen, noemen we de energietransitie. Ook Rijswijk staat voor deze uitdaging. Die we stap voor stap én samen aan gaan.

In Rijswijk nemen gemeente, inwoners en ondernemers samen hun verantwoordelijkheid om over te stappen naar minder vervuilende energie. We kijken goed naar lokale kansen en mogelijkheden. Goede initiatieven en voorbeelden in de stad omarmen we en gebruiken we om anderen te inspireren. We gaan goed naar elkaar luisteren en met elkaar in gesprek, maken samen keuzes en houden investeringen zo betaalbaar mogelijk.

Voordat we met inwoners en in gesprek gaan, willen we eerst weten hoe ver hun kennis over de energietransitie reikt, hoe zij hier tegenaan kijken en welke maatregelen zij zelf hebben toegepast of willen toepassen met het oog op het terugdringen van de CO₂-uitstoot. Daarom hebben we een peiling gehouden. We hebben deze peiling relatief eenvoudig gehouden om zo'n groot mogelijke respons te krijgen. De peiling was immers de eerste keer dat wij als gemeente actief naar buiten zijn gegaan om met inwoners en ondernemers hierover in contact te komen.

De peiling is geen representatieve enquête. Zo was deze ook niet bedoeld. Wij zien de peiling als een thermometer in de Rijswijkse samenleving. De respons geeft ons een eerste indicatie van de betrokkenheid van inwoners en ondernemers bij dit onderwerp. Maar het geeft ook een eerste inzicht in wat de motivatie is voor inwoners om zelf maatregelen te treffen, welke dat dan zijn en als zij geen maatregelen hebben getroffen of overwegen, wat hen dan weerhoudt. Wij kunnen hierop inspelen als wij met bewoners en ondernemers in gesprek gaan in de wijken. Ook kunnen wij onze informatie en communicatie hierop afstemmen.

Algehele conclusie

In de periode van week 53 in 2020 tot en met week 5 in 2021 hebben 435 respondenten de peiling ingevuld. De peiling werd de eerste weken ook via Facebook gepusht. Naast de respondenten van de peiling heeft een tiental Rijswijkers op die Facebookposts een reactie achtergelaten of vraag gesteld. Ook gingen inwoners met elkaar in gesprek over de energietransitie, verduurzaming en andere onderwerpen die hieraan verwant zijn. De reacties op Facebook zijn niet betrokken in deze rapportage.

Uit de peiling blijkt dat het onderwerp respondenten bezighoudt. Meer dan de helft van de respondenten heeft aangegeven geïnformeerd te willen worden/blijven en bijna de helft van alle respondenten wil zelfs geraadpleegd worden, bijvoorbeeld met meer peilingen en enquêtes. De betrokkenheid van inwoners neemt toe naarmate het dichterbij de eigen leefomgeving komt (eigen wijk, flat of woning).

De bereidheid om over te schakelen naar alternatieven voor aardgas is over het algemeen groot. Veel respondenten hebben ook al maatregelen getroffen: van klein (thermostaat lager) tot groot (volledig verduurzamen van de woning inclusief alternatieve energiebronnen zoals zonnepanelen). Meest genoemde uitgevoerde maatregel is de overstap naar elektrisch of inductiekoken. Een groot aantal respondenten wil graag overschakelen, maar is daarbij afhankelijk van de woningcorporatie of andere verhuurder of van de VvE. Voor de meeste mensen is een lagere energierekening en meer wooncomfort de drijfveer om energiebesparende maatregelen te treffen of over te stappen op andere energiebronnen.

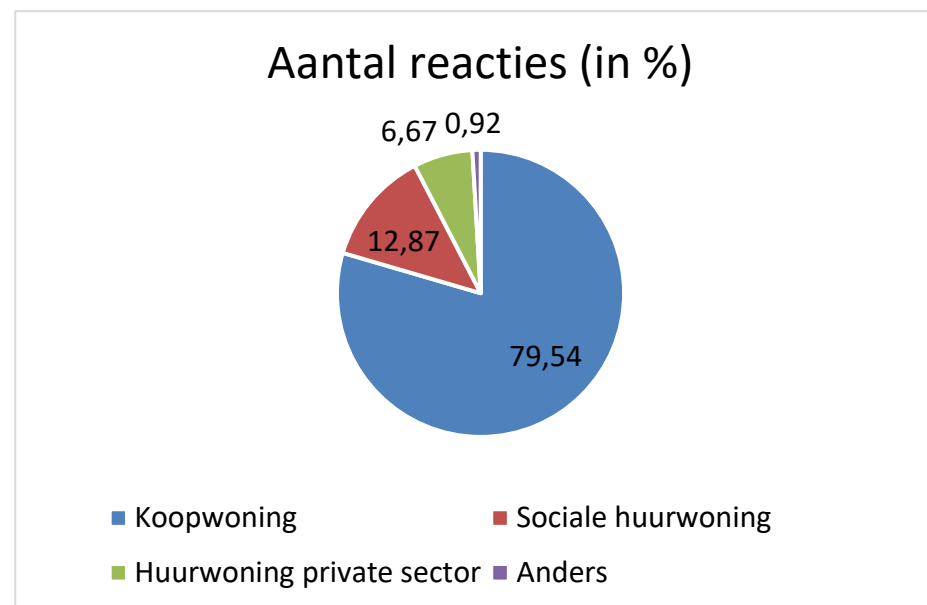
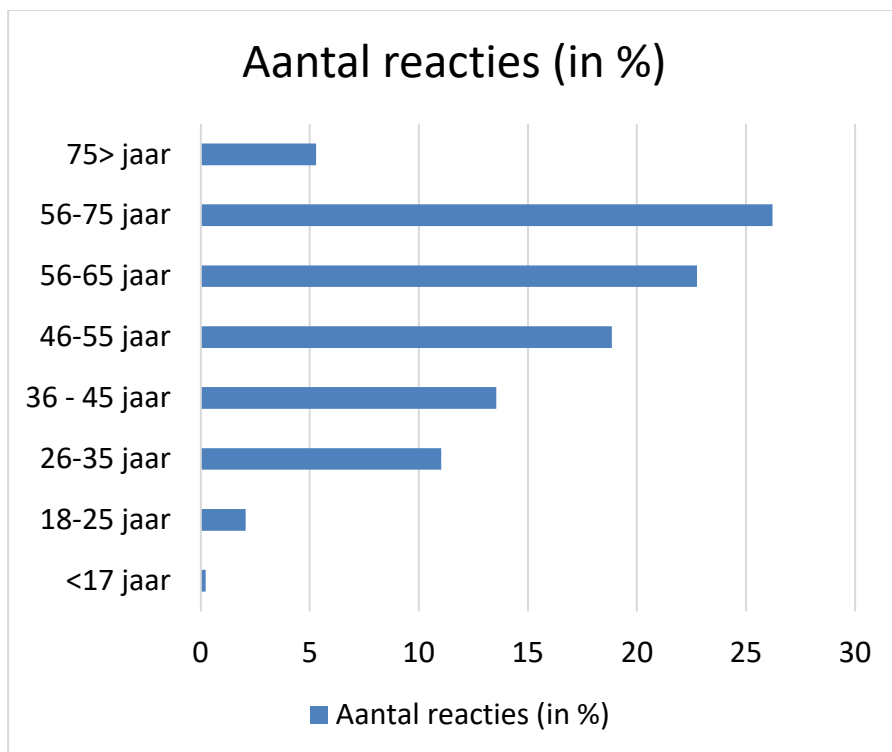
Zorgen zijn er vooral over de kosten die het overschakelen met zich meebrengt. Vooral voor eigenaren van oude (jaren '30 en ouder) woningen is dit een obstakel. Daarnaast verwacht een aantal respondenten stappen van de gemeente, bijvoorbeeld in het maken van keuzes en het doen van investeringen of bijdragen aan de kosten die inwoners moeten maken.

Uit de respons blijkt voorts dat men zich ervan bewust is dat de energietransitie meer is dan alleen van het aardgas af. Benadrukt wordt dat het ook moet gaan over mobiliteit (vervoer), natuur (groen) en biodiversiteit.

De respons per vraag is integraal opgenomen in deze rapportage.

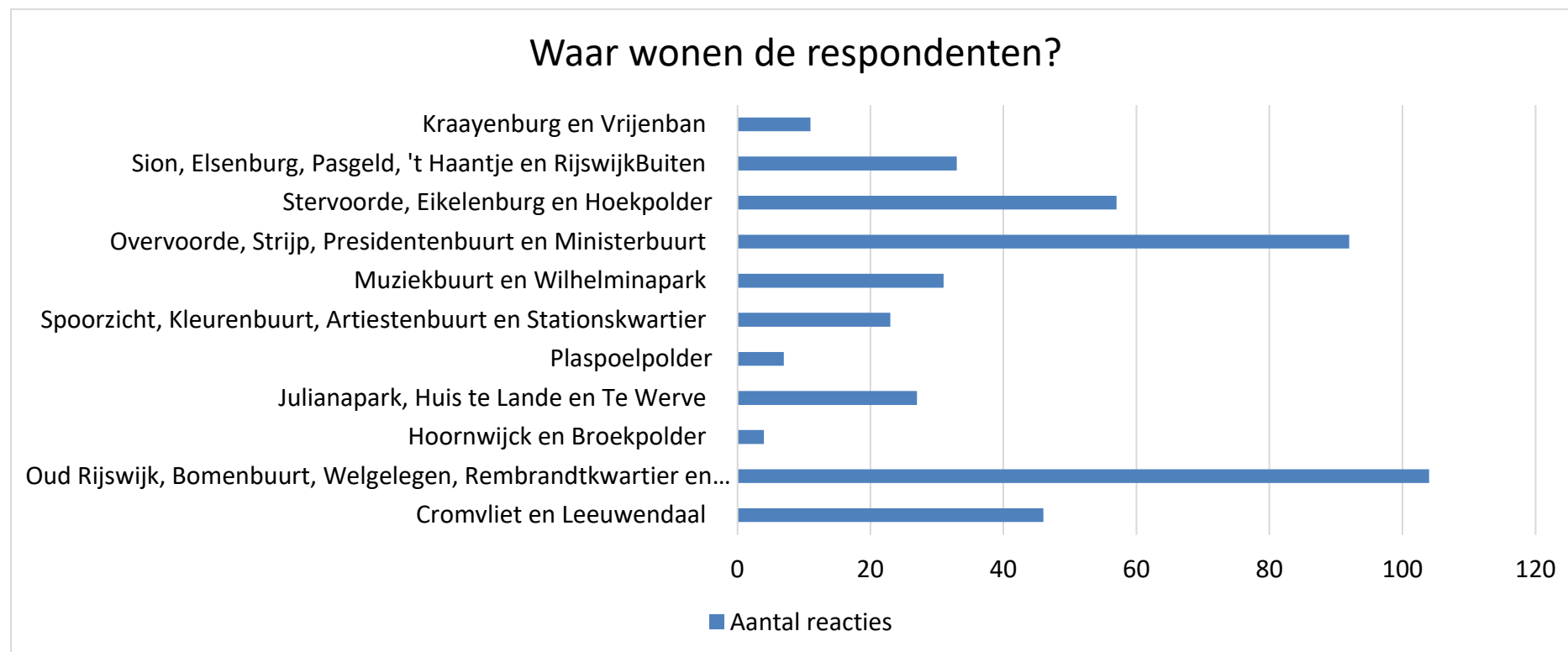
Respondenten

Totaal: 435 respondentent. Iets meer dan de helft van de respondentent (54%) is ouder dan 55 jaar. Het merendeel van de respondentent heeft een koopwoning.

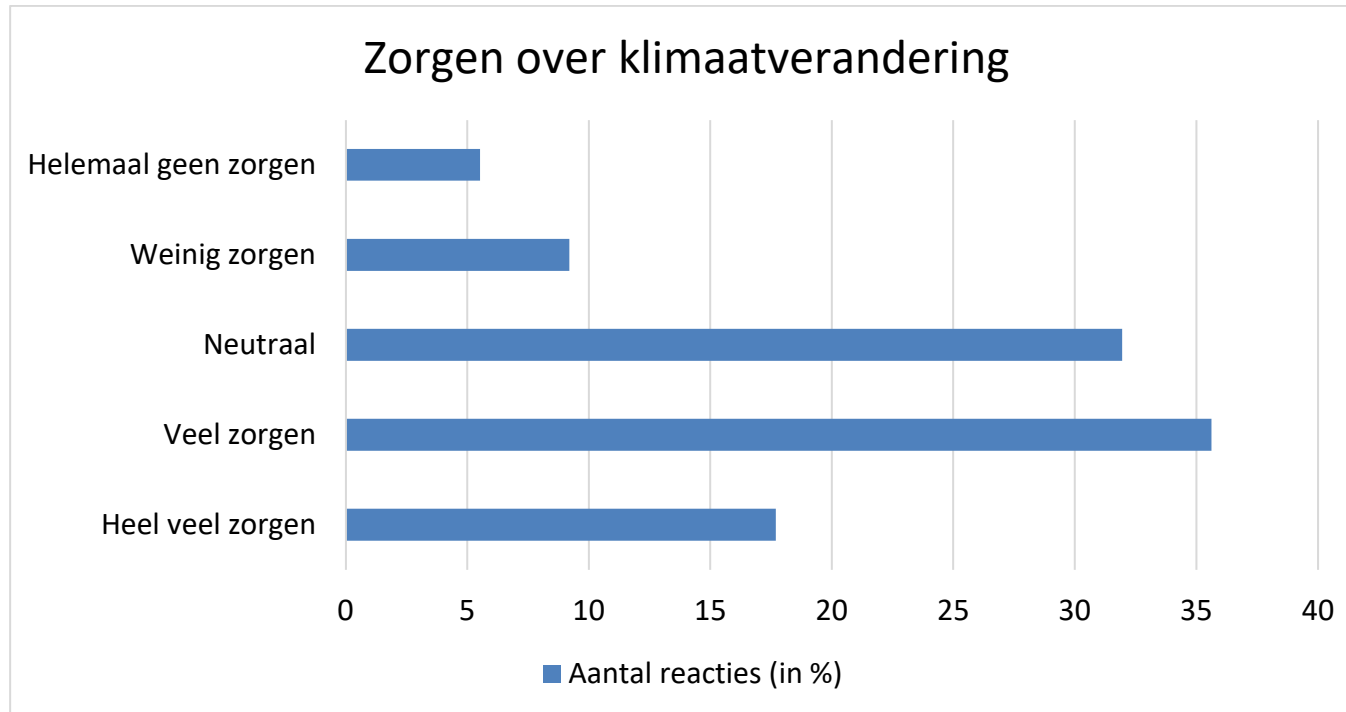
Geografische gegevens

De respondenten zijn verdeeld over alle wijken in Rijswijk. De meeste respondenten komen uit Overvoorde, Strijp, Presidentenbuurt (21,1%) en Ministerbuurt en Oud Rijswijk, Bomenbuurt, Welgelegen, Rembrandtkwartier en Havenkwartier (23,9%). Slechts 0,9% van de respondenten komt uit Hoornwijck en Broekpolder.

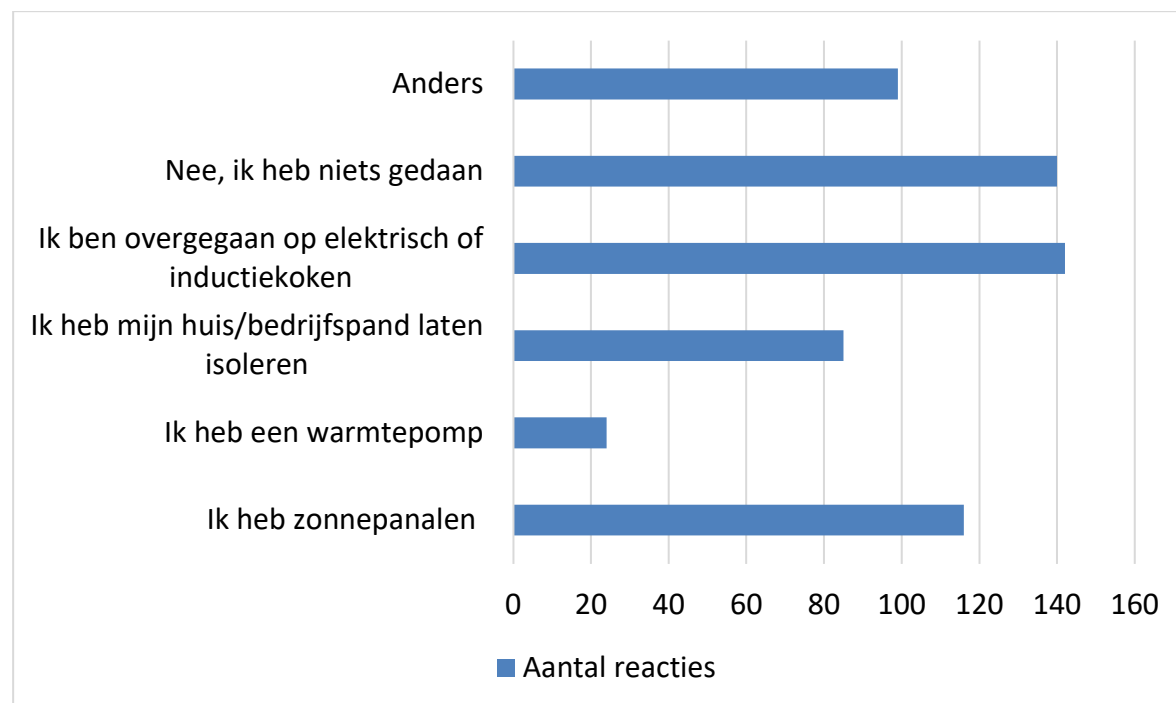
Klimaatverandering

Iets meer dan de helft (53%) van de respondenten maakt zich veel tot heel veel zorgen over het klimaat. Circa een derde (32%) staat hier (nog) neutraal tegenover.

Wat hebben Rijswijkers gedaan om aardgas terug te dringen

Bijna een derde (32,6%) van de respondenten is overgestapt op elektrisch of inductiekoken. Ook bijna een derde (32,1%) heeft nog niets gedaan. Ongeveer 10% daarvan geeft daarbij aan dat zij niets kunnen doen omdat zij afhankelijk zijn van de verhuurder of de VvE. Uit de respons blijkt voorts dat zonnepanelen (27%) op dit moment populairder zijn als alternatieve energiebron dan een warmtepomp (5,5%)

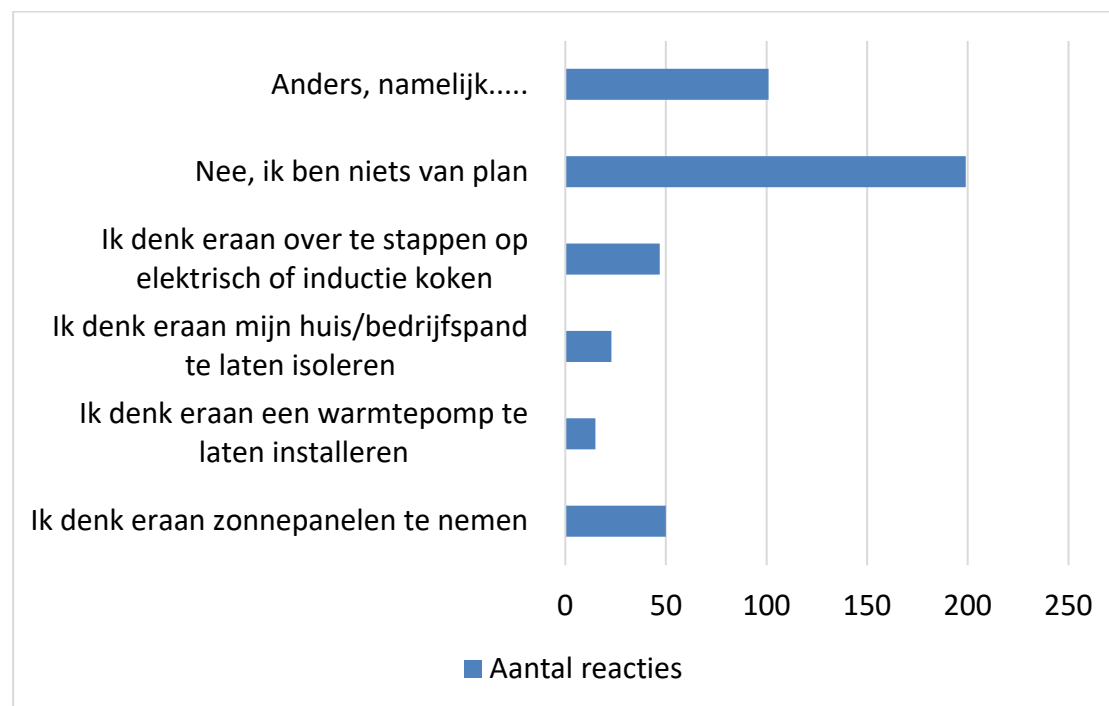

Andere genoemde getroffen maatregelen:

- Dubbel glas
- Isoleren van delen van de woning, zoals vloerisolatie
- HR ketel (zuinigere variant)
- Verbruik verminderen

Bent u van plan om binnenkort een bijdrage te leveren aan het overschakelen naar schone of duurzame energie

Van de respondenten is 45% niet van plan binnenkort een bijdrage te leveren. Bijna 25% heeft een andere reden gegeven. Ongeveer een kwart van hen geeft aan dat dit komt omdat ze afhankelijk zijn van de verhuurder of de VvE. Een kleiner percentage (5%) geeft aan wel een bijdrage te willen leveren, maar dit te duur te vinden of dat ze wachten op de gemeente.

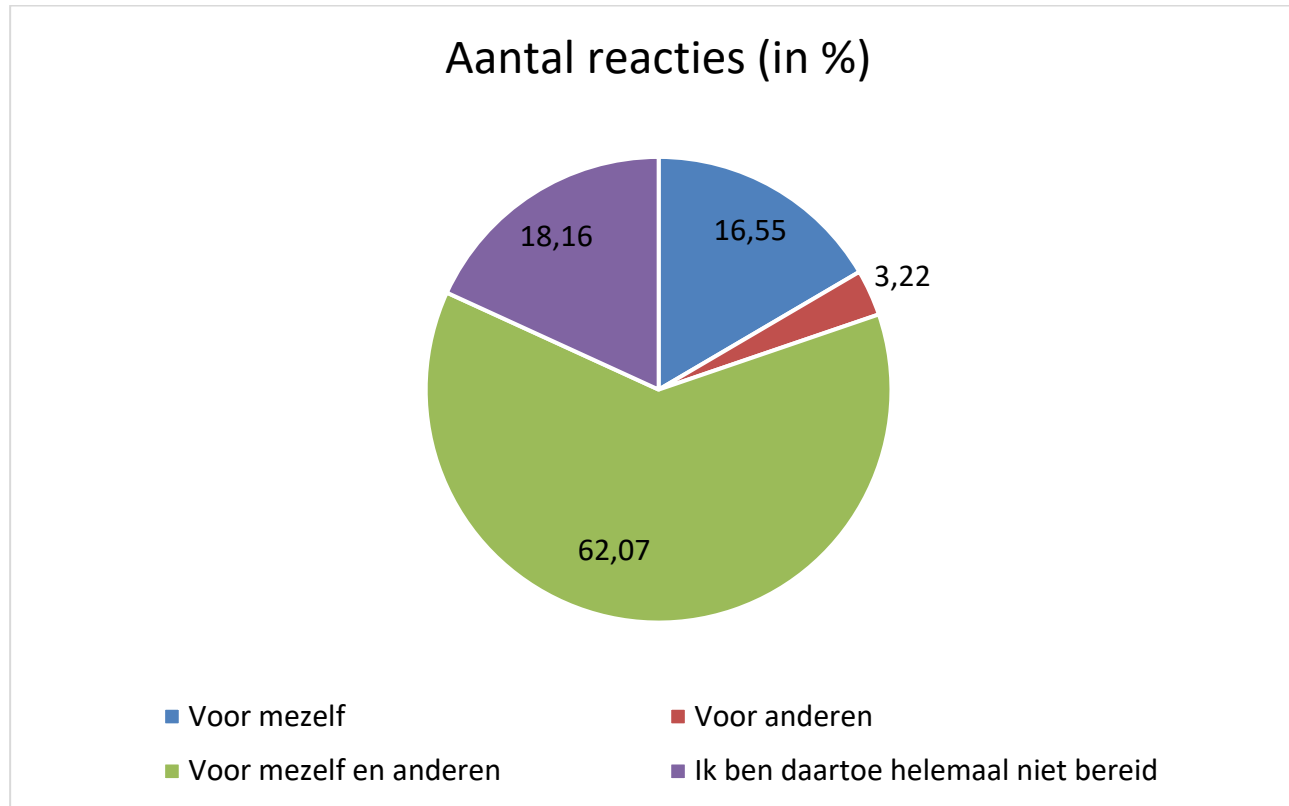
Genoemd bij Anders namelijk...

- 'Ik ben afhankelijk van de woningbouw'
- 'Ik wacht op mijn VvE'
- 'Mijn VvE neemt momenteel actie'
- 'Ik wil graag wat doen, maar zit in een VVE waar de andere bewoners nog niet staan te trappelen en wachten op initiatieven van de gemeente.'
- 'Eventueel aansluiting op warmtenet'
- 'Ik wacht nog even af, te duur nu'
- 'Ben benieuwd naar gemeentelijke initiatieven'
- 'Verhuizen'

Voor wie?

Op de vraag voor wie bent u bereid een bijdrage te leveren aan de transitie, geeft het overgrote deel van de respondenten aan dit zowel voor zichzelf en voor anderen (62%) te doen. Bijna een vijfde (18,1%) geeft aan helemaal niet bereid te zijn om een bijdrage te leveren.

Waarom?

Op de vraag wat de belangrijkste redenen zijn om aan de slag te gaan met energiebesparingen gaf meer dan de helft (53%) aan een lagere energierekening. Bijna de helft (49%) geeft daarnaast aan dit te doen om de opwarming van de aarde tegen te gaan. Meer wooncomfort (29%) en de waardestijging van het huis (22%) is voor respondenten ook reden om aan de slag te gaan met energiebesparende maatregelen. Bijna 19% van de respondenten wil pas in actie komen als de overheid het hen verplicht. Een aantal respondenten gaf aan dat het niet makkelijk is om maatregelen te treffen omdat ze in een oud huis (voor 1930) wonen. Kosten zijn dan te hoog of bepaalde maatregelen zijn niet haalbaar.

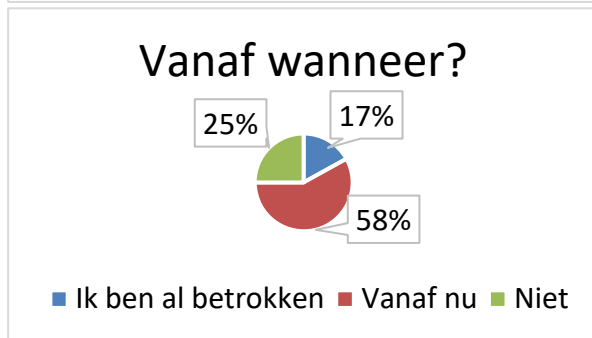
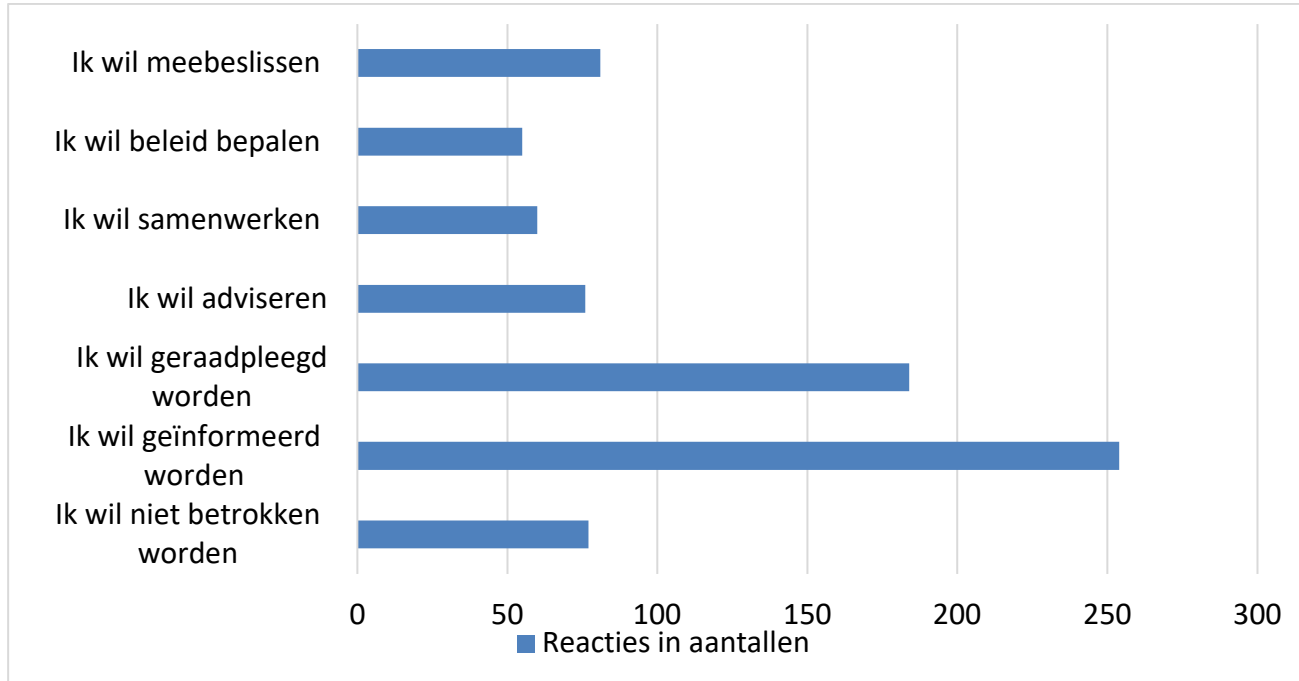
Waarom vervolg

Andere genoemde redenen:

- Er is geen klimaatcrisis. Daarom doe ik niets. Ik kan dit standpunt uiteraard documenteren.
- De berekening investeren en rendement dient positief uit te komen. Niet volgens de berekening van de overheid want die berekeningsmethode klopt niet.
- Als ik het eens ben met de oplossingen. Als ik zeker weet dat er kritisch gekeken is naar alle oplossingen. Nu maak ik me juist hier zorgen over.
- Zolang het energietransitieplan niet bekend is, weet onze VVE niet waar zij aan toe is en kan ook geen eigen plan opstellen. Daarnaast moeten veel betere subsidieregelingen komen voor VVE's. Het isoleren van onze thermische schil v.w.b. de gevel is onbetaalbaar vanwege een steens(spouwloze) gevel.
- Ik woon in een huurwoning dus afwachten wat de eigenaar doet.
- Waarom het kleine volk. Begin bij bedrijven. Zij betalen grootverbruik tarieven. Het volk betaalt hiervoor de hoofdprijs.

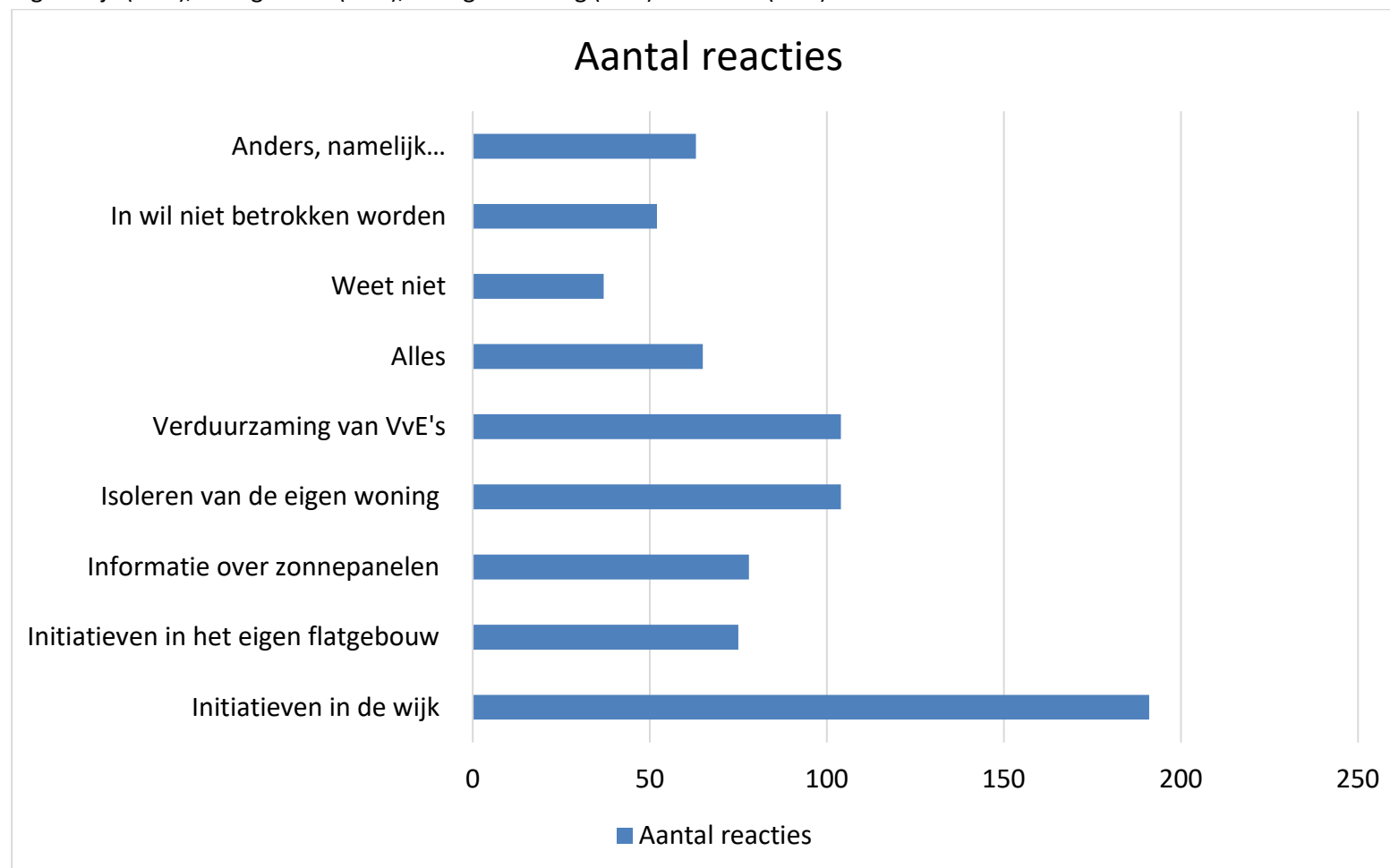
Betrokkenheid

Het merendeel van de respondenten wil op een bepaalde manier betrokken worden bij de energietransitie. Zo wil 58% in ieder geval geïnformeerd worden. Circa 42% wil ook geraadpleegd worden bijvoorbeeld via een enquête. Een kwart van de respondenten wil niet betrokken worden.

Waarover?

Op de vraag bij welke onderwerpen rond verduurzaming en duurzame energie respondenten betrokken of geïnformeerd willen worden, is dat vooral de eigen wijk (44%), de eigen flat (17%), de eigen woning (23%) of de VvE (24%).

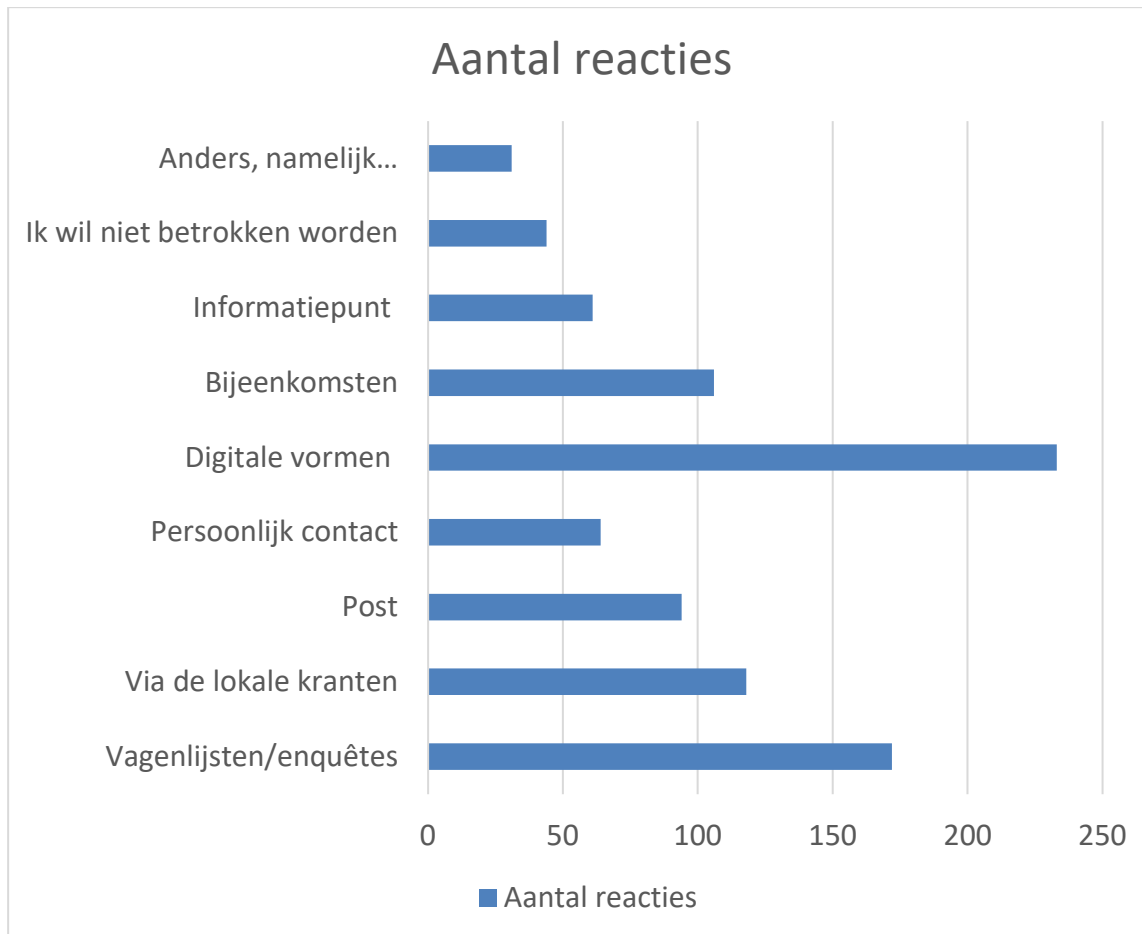
Waarover? vervolg

Opvallen andere reacties:

- Wanneer mij een verplichting opgelegd wordt.
- Proces warmwaternet in de gemeente.
- Levering duurzame energie.
- Mogelijkheden tot aardgasvrije nieuwbouw (koop).
- Initiatieven rond aardwarmte.
- Leiding door het midden.
- Zonne- of windparken.
- Beleid of initiatieven van de gemeente.
- Mogelijkheden voor oude (1917) woningen.

Op welke wijze?

Op de vraag hoe respondenten geïnformeerd of betrokken willen worden, blijkt dat digitaal de grootste voorkeur heeft. Zo geeft 53% aan via een app of online platform betrokken te willen worden, 39% via vragenlijsten en enquêtes en van de 7% die aangeeft op een andere manier betrokken te willen worden, geeft ongeveer een derde aan via e-mail of een e-nieuwsbrief. Toch stelt 27% nog prijs op informatie via lokale kranten en ontvangt 21% de informatie graag via de post.

Anders namelijk...

- Via de VvE's
- Via e-mail
- Via (digitale) nieuwsbrief
- Via website